

prima instanță: V. Mihaila
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 3ra-1754/16

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Departamentul Instituțiilor Penitenciare,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Serghei Negru
împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la încasarea
sumei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, prin care a
fost respins apelul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare și
menținută hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 08 martie
2016,

c o n s t a t ă:

La data de 09 septembrie 2015, Serghei Negru a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la
încasarea sumei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza ordinului
Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 132 din 27 martie 2015, a fost
demisionat în rezervă din Sistemul Penitenciar, conform art. 20 pct. 3) al Legii
cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996.

Menționează că, la data de 18 mai 2015 i-a fost achitată indemnizația unică
pentru eliberarea din sistemul penitenciar în mărime de 46 758,23 lei, din care a
fost impozitată suma de 10 264 lei.

Afirmă că, la data de 30 iunie 2015, a depus în adresa Departamentului
Instituțiilor Penitenciare cerere prealabilă, prin care a solicitat restituirea sumei
în mărime de 10 264 lei reieșind din prevederile art.143 alin. (1) lit. a) din Codul
muncii, care reglementează că, dacă nu se contestă quantumul tuturor sumelor ce
se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face în caz de încetare
a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze până
în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării.

Relevă că, prin răspunsul Departamentului Instituțiilor Penitenciare din 10 august 2015 a fost informat că, ordinul de plată privind transferul indemnizației unice nr. 131 a fost perfectat la data de 18 mai 2015, suma indemnizației fiind impozitată în conformitate cu modificările operate prin art. IV pct. 7 al Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr. 71 din 12 aprilie 2015, în art. 20 al Codului fiscal prin care, au fost excluse din sursele de venit neimpozabile, indemnizația de concediere începând cu 01 mai 2015.

Invocă că, indemnizația unică i-a fost achitată peste 02 luni din momentul eliberării, iar până la data de 01 mai 2015, aceasta nu era supusă impozitării, astfel, denotă tergiversarea achitării indemnizației din partea pârâtului, precum și, ignorarea legislației muncii la calcularea acesteia.

Susține că, prin acțiunile pârâtului i-a fost cauzat prejudiciu material în mărime de 10 264 lei și prejudiciu moral în sumă de 5 000 lei.

Solicită încasarea din contul Departamentului Instituțiilor Penitenciare a sumei de 10 264 lei, reținută cu titlu de impozit pe venit din indemnizația unică și repararea prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 09 martie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate din contul Departamentului Instituțiilor Penitenciare în beneficiul lui Serghei Negru suma de 10 264 lei, reținută cu titlu de impozit din indemnizația de concediere și suma de 1 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță, și-a argumentat concluzia prin faptul că, pârâtul neîntemeiat și ilegal a reținut impozitul pe venit în sumă de 10 264 lei, deoarece conform art. 143 din Codul muncii, indemnizația unică urma a fi achitată reclamantului în ziua eliberării și, anume, la data de 27 martie 2015, dată la care indemnizația unică nu se supunea impozitării, astfel, această sumă urmează a fi încasată forțat din contul pârâtului.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 1422 din Codul civil și având în vedere faptul că, pârâtul a lezat drepturile reclamantului reglementate prin legislația muncii, prima instanță a dispus repararea prejudiciului moral în sumă de 1 000 lei, reiterând că, suma de 5 000 lei este una exagerată și preamărită în raport cu suferințele fizice și psihice suferite de către reclamant în legătură cu vătămarea drepturilor sale de către pârât.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 24 septembrie 2016, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și, emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele inferioare au interpretat și aplicat eronat normele de drept material, precum și nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond.

Invocă că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor invocate în cererea de apel, ignorând obiecțiile sale ca neîntemeiate și ca urmare a soluționat eronat cauza.

Menționează că, activitatea sistemului penitenciar este finanțată din cadrul bugetului de stat. Astfel, odată cu aprobarea bugetului de stat pe anul 2015 prin Legea nr. 72 din 12 aprilie 2015, în vigoare din data de 28 aprilie 2015, Departamentului Instituțiilor Penitenciare, i-au fost alocate sursele financiare necesare salarizării, inclusiv destinate achitării indemnizațiilor unice la eliberare din serviciu și în același timp, a transferat în contul intimatului suma indemnizației unice.

Consideră că, atât instanța de apel, cât și prima instanță eronat au constatat tergiversarea achitării indemnizației unice, deoarece până la intrarea în vigoare a Legii privind bugetul de stat pe anul 2015, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a utilizat sursele financiare prevăzute în bugetul provizoriu, care erau îndreptate exclusiv pentru menținerea activității normale a subdiviziunilor și asigurarea deținuților cu strictul necesar prevăzut de actele normative naționale și internaționale, pe când sumele necesare pentru achitarea indemnizațiilor la eliberare, nu erau prevăzute în bugetul provizoriu.

Susține că, conform ordinului de plată nr. 131 din 18 mai 2015, a fost transferată în contul intimatului indemnizația unică, care a fost impozitată în conformitate cu modificările operate în art. 20 din Codul fiscal prin art. IV pct. 7 al Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr. 71 din 12 aprilie 2015, în vigoare la acel moment.

La fel, califică ca eronată și concluzia instanței de apel cu privire la repararea prejudiciului moral, deoarece nu a fost probată existența acestuia, iar suma despăgubirilor a fost stabilită cu încălcarea criteriilor prevăzute de art. 1423 din Codul civil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 29 iulie 2016 (f. d. 104), iar cererea de recurs a fost depusă de către acesta la data de 24 septembrie 2016 (f. d. 101).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Departamentului Instituțiilor Penitenciare ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic